

החתן חיכה בגבול - אך העלמה האלגנטית מביירות לא רצתה להיות פלאחית

מדמואזל בכפר מראר

צ'רפתי ואנגלית; בנות הכפר אינן יודעות קרוא וכתוב, מדברות רק ערבית. היא מתקדמת בהליכותיה, לבושה אירופית; בנות הכפר הולכות לרוב רעולות פנים. היא יודעת כי האשה יכולה למלא תפקיד חשוב בחינוך ילדיה ולתרום תרומה חשובה בעיצוב דמותה של החברה; בנות הכפר מבלות את חייהן בין הכיירים והחיתולים; היא יודעת ששואיין הם בראש וראשונה עניין

לברכה בבית אחיה. בין ראשוני האורחים היו זהיר נימר ור' אביו, ראש המועצה המקומית. היתה זו הודמנות הראשונה שניתנה לשני הצעירים להתחזק איש אל רעותו. בפגישתם הראשונית בראש הניקרה היתה הדיה נרגשת מדי, וזהיר נעלב מדי, כדי לנהל שיחה או להחליף דעות. השניים, שהם בני אותו גיל וגם בני

ביים, שיש בהם חשמל ובחים מודרניים... בלבנון ישנם כפרים מפרגים הרבה יותר מאשר מראר, אבל מצבה של מראר הפחית אותי מפני שלא ציפיתי לזו! היא כה הופתעה, שחבילות הממתקים הנהדרות שהובאו מלבנון, לכיבוד האורחים מישראל, לא נפתחו. הן הועמסו יחד עמה על מונית מיושנת, שהובילה אותה, כשהיא מסוגרת בתוך עצמה ומאוכזבת, אל ביתה

מקום מושבה החדש, וממקד של פליטים עברה למעמד מכובד של בעלי-כספים. האח הבכור מונה למשרה ממשלתית חשובה, האב בנה בית בן שלוש קומות, הדיה ור' אחותה נכנסו ללמוד בבית-ספר אנגלי במקום. רק אחות נשואה אחת נשארה בישראל. מראר נראה היה כי כל הקשרים עם הכפר נותקו.

אך הקשרים המשיכו להתקיים. הם היו חזקים מכדי שינותקו על-ידי מלחמה או הגירה. תחילה חזר האח סעיד לכפר מראר. הוא זכה לאזרחות ישראלית, הציטרף כעבור זמן למשרתת ישראלית. כיום הוא משרת כשומר במשמר הגבול, מדבר עברית שוטפת.

אחריו, הגיע תורה של הדיה לשוב לישראל. על אחת כמה וכמה, שאותה קשרו לכפר לא רק קשרי לידה, אלא גם הבית אביה. סעיד התקשר עם העדת שביתת-הגושק הישראלית-לבנונית, ביקש ממנה להסדיר את שובה של הדיה, במסגרת תוכנית איחוד המשפחות. הוא גם שלח לאחותו תמונה של זהיר נימר, החתן שיועד לה על-ידי אביהם.

הדיה ראתה את התמונה, תמונתו של צעיר מסולסל-שיער וגברי, והסכימה.

★ ★ ★

נסיון לתקופת התורכים

מדוע אם כן, נבהלה ברגע האחרון וביקשה לשוב לרומניה? הסיבה היא על כך, שבשבת בבית האבן של אחיה סעיד, במראר: "זה לא נכון שהבחור לא מצא חן בעיני כתבו בעתונים שראיתי אותו ואמרתי שהוא לא יפה כמו בתמונה ששלחו לי. זה לא נכון. הוא בסדר גמור. סימפטיק. מה שהפחיד אותי היתה הופעתו של הנשים ש' באו לקבל את פני על הגבול. נדמה היה לי כשראיתי אותן, שנסוגתי מאות שנים לאחור."

אל הגבול נסעו באותו בוקר כתייסר מכור ניות, מלאות בני מראר. בעיקר המבוגרים יותר. וראיתי את הלבוש הזה מימי התורכים, ושעתי שבמראר אין אפילו חשמל - ונבהלתי, סיפרה הדיה.

העירונית המעודנת, שגדלה באחריה אירונית מתקדמת, לא רצתה להיסוג מן המאה העשרים אל ימי העותומנים. ומה חשבת שתמצא? שאלו אותה, הרי ידעת שמראר זה כפר!

השיבה היא על כך: "ידעתי, ידעתי, אבל חשבתי שכפר ישראלי מפותח כמו עיר ערבית. קול ישראל דיבר מהבוקר עד הערב על ההתקומות הרבה שחלה בכפרים הערבי

היסוס

מסתמן על פניה של הדיה, שעה שהיא יושבת על מנקה תחנת הגבול בראש הנקרה. לידה יושב חתנה המיועד זהיר, שנענה בכך לבקשה של אחד מנכבדי הכפר. אך למי

רות שישוב זה ליד זו, לא אחליפו השניים מלה. לבסוף הובלה הדיה על-ידי שני אחיה למונית, ואילו זהיר נשאר יושב שעה ארוכה במקומו, כשהוא חוזך בדעתו כיצד לכבוש את לבה של הדיה.

של בחירה אישית - בעצם, רגע, מה היא חושבת על שאלה חיונית זו? "אין ספק שעברו הימים, בהם קבעו ה' הורים לברם למי תינשא בתם," קבעה היא בפסקנות. "כי נשואין הם דבר אישי ממדי רגה ראשונה, וחשובה בראש וראשונה הרי גשתם של בני הווג" וכדי ליישב את ה' תיאוריה עם המציאות שלה עצמה, הוסיפה: "כמובן שחשוב מאד לשמוע את דעת ה' הורים. שהרי יש להם נסיון, והם רוצים את טובת ילדיהם. אבל בראש וראשונה חשובה הרגשת בני הווג. ואם הבחור לא מוצא חן בעיני הבחורה - אינה צריכה ל' תינשא לו!"

★ ★ ★

החט של קדע בעיניים

מה מצעירי הכפר, שראו את הדיה בתכונה: "היא לא בשבילנו, היא בשביל כיכר דיונון?" הם אמרו זאת בנימה היאה למומחים ששרתו בצה"ל ובמשרתה, וידעו לשקול את התופעות האופייניות לכיכר דיונון ולמראר, הכפר הדרוזי-הנוצרי. מה דעתה של הדיה על הערכה זו? "קודם נראה את כיכר דיונון, ורק אחר כך נדבר," השיבה.

והיא מתכננת לראות את הכיכר בעתיד הקרוב. אחיה ובן-דודה, שניהם שוטרים, הבטיחו לקחתה לטיול מקיף, בחופשתם ה' ראשונה. "תראי שבשארל יש ערים וכפרים מתקדמים: שתלאביב דומה לאפריס אפילו יותר מאשר ביירות דומה לה."

"אם אראה שכל הארץ באמת מפותחת ומתקדמת," השיבה הדיה, "אדע שגורם ה' פיגור במראר טמון בכפר עצמו...". "תעשי לנו תור בראש עד שנתקן את המצב, מה? שיסע אותה אחיה ב' עליות."

הדיה לא השיבה, אבל עיניה האפורות התמלאו בלהט של קלע המכתן את רובהו אל המטרה.

דודים, יצאו לטייל יחדיו, בחרו את המקום שבו יעמוד ביתם החדש. "אמנם אין כאן חשמל והמים מגיעים רק לברז אחד בכפר," הסבירה הדיה, "אבל אנחנו נבנה את הבית לפי כל הכללים המודרניים. תהיה בו אינן סטלציה חשמלית וצינורות למים חמים ו' קרים. כשיגיעו המים והחשמל, נהיה הראשונים להשתמש בהם."

אם יתממשו תוכניותיה של הצעירה אפר' רת-העין, תהיה היא ראשונה לא רק בזה. מעל לכל, רוצה היא להיות מורה - כמו בן, אם ירשה זאת דודה, אבי החתן. אפילו הוריה ברומנה לא הרשו לה לעבוד, כי ה' דבר היה נראה בעיני הבריות כפחיתות כבוד. במראר אין נערה יכולה אפילו לחלום על עבודה. מלבד הדיה, כמובן. "אני בטור חה שדווי ירשה לי לעבוד כמורה," סיפרה, "כי סוף-סוף לא אעשה זאת מתוך הכרח להתפרנס, אלא מתוך שאיפה לשרת את הכלל ולעזור לו להתקדם. זה לא ישפיל את כבוד המשפחה, כי אם להיפך: יוסיף לו."

לשם כך כבר מתכוננת היא לקבל שיעורי עברית. ארוסה, בוגר צה"ל שסיים רק בית-ספר יסודי, עלול אף הוא להידבק בקדחת הלימודים של אשתו. "הוא עוד צעיר," סיכמו בני המשפחה בישיבה חגיגית, "והוא יכול עוד ללמוד." בינתיים מקחה הוא להתקבל כנהג באגד.

★ ★ ★

ענין של בחירה אישית

הופעתה של העלמה האלגנטית (מדמואזל הדיה), התלחשו כמה מנערי מראר) בעברה בין סימטות הכפר הגלילי, הציגה בחרות מודגשת את בעיית האשה הערבית בישראל. בתלאביב היתה הדיה מתקבלת כאזרחית רגילה, אך בין נשות מראר נראתה ילידת-הכפר החזורה כאילו באה מעולם אחר.

היא סיימה בית-ספר תיכון; בנות הכפר לא למדו אפילו בבית-ספר יסודי. היא כר' תבת, מדברת וקוראת שלוש שפות (ערבית,

הישן-חדש בכפר מראר, מוקף הריגליל ועצי-זית עתיקי-יומין.

★ ★ ★

הארום עלול להירבק

הממתקים לא נשארו ארוזים זמן רב. הדיה אינה ילדה קטנה, אלא עלמה משכילה ומעשית. היא הבינה כי באה ל' מראר כדי להישאר בה. הממתקים הוצאו מאריותם, הוגשו לעשרות האורחים שבאו

הדיה יושבת ליד נהג המונית, שתובילה למראר. השיבה לכפר מולדתה נראתה לה כנסיגה אחורה במאות שנים, אך כעבור יום חשלימה עם מצבה, הסכימה להינשא לבחור, אשר אביה הבטיח לאביו כי יתן לו את חבת

אל הכפר